

גלריה אלפרד: האנושי

תערוכה קבוצתית: יעל בן שלום, דפנה גזית, ענבל הופמן, דביר כהן קידר, עדי לוי, אבנר לוינסון, גידי סמילנסקי, יעל עמית, טליה רז, רותם ריטוב, יואב שביט, ליאור שור.

אוצרים: טליה רז, רותם ריטוב, יואב שביט

האנושי.

קראנו לשנה הזו "שנת האנושי".

כלומר, הרגשנו שמהו חייב להשתנות, להשתדרג, להיות טוב יותר, לשאוף לנשגב... מילים גבוהות ומאתגרות אלו, מבטאות החלטה של קבוצת אמנים בגלריה שיתופית, לבסס את מרחב התצוגה כמקור כוח, חופש ופעולה להגות ולתהות בנושא מורכב המעסיק אותנו הן כאמנים והן כאנושיים. וכך קרה ששנת התערוכות 2016 הפכה לשנה בה מוצגות תערוכות הסובבות רק סביב תמת "האנושי". אנו סבורים שמכון אלפרד לאמנות ולתרבות, שנוסד הודות לשיתוף פעולה בין אמנים עצמאיים, הוא מקום מושלם לבחון ולבדוק מהם התכנים האפשריים של "אנושי" כיום, במאה ה-21. הגלריה, שהיא גלריה לאמנות פלסטית, פועלת באותו שדה שבו עוצב המושג בראשיתו. וכעת, חודשים ספורים לאחר תום שנת האנושי, במרחב הוותיק של הגלריה השיתופית יהודית-ערבית כברי החוגגת השנה 4 עשורים, אנחנו שמחים על ההזדמנות להציג את תמצות "האנושי" כפי שנבחן ב-2016 בגלריה אלפרד.

"האנושי": הצגה של אמנות הפונה ומפנה אל האדם הייתה תכלית ההתמקדות.

בסביבה בה באופן סימולטני מתגברות תופעות פחות הומניות (רמיסת זכויות אדם, משטרים טוטליטריים במסווה דמוקרטי, תופעת הגלובליזציה והשלכותיה, מאבקים בירוקרטיים אל מול רשויות, תרבות ההתלהמות הבין אישית במדיות החברתיות...), מתקיימות במקביל, מתהוות ומתגבשות, תופעות המנציחות בסיס שורשי אנושי (יוזמות מקומיות וקהילתיות, הדרישה לשוויוניות, חוקים הומניים חדשים, מאבק אזרחי אינם על זכויות בסיס אל מול הרשויות...).

הוגי דעות, תיאורטיקנים של האמנות והיסטוריונים מפיקים טקסטים על "מות האדם", "סוף עידן האדם" וכיוצא באלה. לפיכך ביקשנו לשאול:

מיהו ה"אנושי" הזה, שמת? שעצם קיומו היה אבסורד? הטוען שהוא איננו, ושהעידן שלו עומד להסתיים (תמיד)?

התערוכה "האנושי" אינה מבקשת לתת תשובה או פתרון, אלא להפנות את תשומת הלב אל האספקטים השונים המרכיבים את דמותו האניגמטית, הגדרתו החמקמקה ונוכחותו המעומעמת של האנושי.

לצד ספרון דיגיטלי ובו פירוט 12 התערוכות שהוצגו בשנת האנושי, מציגים חברי קבוצת אלפרד עבודות במדיומים שונים המתייחסות לשאלת האנושי:

יעל בן שלום, וידאו וציור חקירה ויזואלית של סממני וביטויי תודעה קולקטיבית-שיתופית.

דפנה גזית, צילום רגעים יומיומיים החומקים מתודעת הפרט, רגעים בהם דמויות מאבדות לרגע את הריכוז בחיצוניותן. עבודותיה מתכתבות עם מסורת צילום החטף אך מקיימות את הנגיב של פעולה זו; בחירת הפריים מתבצעת לאחר התבוננות ארוכה ולימוד הסצנה הרצויה. פעולת השהייה במקום אחד מטשטשת את תחושת האקראיות ולעיתים הצילומים נראים מבוזבזים.

ענבל הופמן, וידאו העבודה נוגעת בצורך להאניש את שאינו אדם כמשל על חיינו הזמניים והכליה שבסופם. בעבודה מוצג מחזור חיים שלם של פולי שעועית לבנה. הפולים נדמים כיצורים חיים בעלי רצון ויכולת תנועה הפורשים כנפיים ולבסוף גוועים.

דביר כהן קידר, פיסול גוף האדם בעבודותיו של דביר אינו יציב גנטית, מתכלה ושינויו נתפס כבגידה. דביר מדגיש את תחושת הניכור בין הגוף לבין הנפש האנושית. ניסיון השהיית ההתפתחות הטבעית של הגוף היא תופעה רווחת בעולם המערבי כשאנשים המתקרבים לגיל מבוגר מנסים לשמור על צעירותם. אצל דמויותיו של דביר, תהליך ההשהיה ההתפתחותית "מתחיל מוקדם" ונוצר עולם של ילדים מקולקלים, פגועים וזקנים. עדי לוי, צילום "הגיהנום הוא האחר" (ז'אן-פול סארטר)

אבנר לוינסון, פיסול העבודה מחייבת את הצופה להתעכב ולתהות על המשמעות והמורכבות של מצבים ויחסים אנושיים.

גידי סמילנסקי, ציור, הזמנה להתבונן ולהפליג בנופי הפנים והנפש של חברים שהיו שם, בסטודיו. יעל עמית, רישום היצירה האנושית. תרבות. אלו האלמנטים שמייחדים את החיה "האנושית" משאר יצורי העולם. תרבות של הון ועושר רוחני (שאינה בחומר). את ערכה יכול רק בן אנוש להבין ולהעריך, היא זו שמתוארת ברישום. הספרים בצבעי זהב וכסף ברישום, מרחפים מעט. את תוכנם אי אפשר לראות.

טליה רז, ציור הצורך האנושי להיות נפרדים ואינדיבידואליסטים ולשהות לבד סימולטנית ובסמיכות לצורך להרגיש שייכים, אהובים וביחד.

רותם ריטוב, מיצב פיסולי משחרר האנושות, סגידה ופולחן מספקים מקורות פסיכולוגיים להתנהגויות האנושיות. בשם (X) מתקיימים אירועים אלימים ונוראיים, כמו גם יופי ונשגבות.

יואב שביט, רישום רגע היווצרות הרגש בקווארק. כשמקשקשים סתם הלוך חזור עם היד, מגיע רגע שרואים משהו מתוך המשוה המקושקש הזה, זה דומה למסלול של הנדנוד של חלקיק היסוד שבאיזה נקודה כאילו הופך להיות בעל איזה מטען ומשם נגזר עליו להפוך להיות משהו אחר.

נדמה שתמיד קצה המחקר יסמן את הנקודה שבה מותר לנו להניח בחירה וכוח נפשי. היום זה כאן. בגלל שכוח נפשי הוא תנאי לקיום של המחקר, תמיד ימצא על גבולו, גם כשגבולו יהיה במקום אחר מחר.

ליאור שור, רישום פיסולי הם מסתכלים עליך כי הסתכלת עליהם, כמו אנשים שבהית בהם ברחוב ובדיוק הרימו את מבטם בחזרה. הרגע הזה...

רשימת המציגים, האוצרים והתערוכות שהוצגו בשנת האנושי

הכלום והיתר אלמה מכנס ורחל קייני, אוצרת: נועה ליברמן
ביות הדר מיץ, תמר שחר, יוליה פריידין, לימור אנדן, נטע לאופר, ענבל הופמן, רותם ריטוב, שני דויד-מלק, אוצרת: הגר בריל

ונתתי את הארץ שממה אמיר תומשוב ושלומי ללוש, אוצרת: רותם ריטוב
חליפתעופה גיל נעמתי, אבינועם שטרנהיים, מורן סנדרוביץ', מוניקה גרבושניג, אוצרת: נועה אלרן
Foreground / Background גילי אבישר, אורן בן יוסף, תמרין מקרוב, מישל פלטיניק, גליה פסטרנק, ליליאנה פרבר, טליה רז, כפיר שבת, לילית שמבון, אוצרות: טליה רז ותמרין מקרוב

HUMANOID (דמוי אדם) מרים ובוריס יוחבץ
הדביר מישל פלטיניק ופאטמה שנאן-דרע, אוצר: יואב שביט
WASHING THE DEAD אליענה רנר ואחיה כנה, אוצרת: טליה רז
עולם הדממה מאי עומר, אוצרת: דינה יקרוסון
אני ואתה אסד עזי ואסף רותם ז"ל, אוצרת: ג'ניפר בלוך